

महाराष्ट्र नागरी सेवा: महाराष्ट्र अर्थसंकल्प नियमावली : प्रात्यक्षिक कार्य व सादरीकरण

(वेळ मर्यादा १७० मिनिटे)

प्रशिक्षणार्थ्यांचे ५ गट करुन प्रत्येक गटाला खालीलपैकी १ उदाहरण स्वाध्यायासाठी द्यावे.

उदाहरण १ :

अर्थसंकल्प नियमपुस्तिका (आठमाही सुधारित अंदाज)

लेखाशीर्ष - २४० पीक संवर्धन

- एकूण मंजूर तरतूद :- ७०,०००/-
- Nov २०१५ पर्यंतचा खर्च :- ६०,०००/-

आठमाही सुधारित अंदाज (नमुना)

वर्ष :-

लेखा वर्गीकरण :-

मूळ तरतूद	पहिल्या आठ महिन्यांचा खर्च	उर्वरित चार महिन्यांचा अपेक्षित खर्च	एकूण सुधारित तरतूद (२+३)	तरतुदीमध्ये वाढ अथवा घट (४-१)	कारणे
१	२	३	४	५	६

उदाहरण २ :

पुनर्वितरणाचा आदेश तयार करणे

तपशीलवार शीर्ष :- (२७) लहान बांधकामे — तरतूद — १५.०० लाख

- जानेवारी २०१६ पर्यंतचा खर्च रु.११.०० लाख.
- उर्वरित अनुदान खर्च होणार नसल्यामुळे
 - १) (१३) कार्यालयीन खर्च रु.१.०० लाख व
 - २) (११) देशांतर्गत प्रकास खर्च रु.२.०० लाख व
 - ३) (१४) भाडेपट्टी व दर रु.१.०० लाख या शीर्षाकडे पुनर्वितरणाद्वारे उपलब्ध करुन देण्याची विनंती केली आहे. तसे आदेश तयार करावेत.

उदाहरण ३ :**विनियोजन लेखे** सन २०१४-१५

प्रधानशीर्ष :- २२३५ सामाजिक सुरक्षा व कल्याण, मागणी क्रमांक एक्स-१.

(आकडे लाखात)

अ. क्र.	उपलेखाशीर्ष	एकूण अनुदान	महालेखा पालाचा खर्च	कमी (-) जादा (+)	कमी/ जादाची कारणे.
१	२	३	४	५	६
१.	२२३५ - सामाजिक सुरक्षा व कल्याण ०२ - समाज कल्याण १५ इंदिरा गांधी प्रशासन प्रशिक्षक सहभाग मूळ अनुदान - रु. ३.०० लाख पूरक - रु. २.०० लाख पुनर्वि - रु. ०.५० लाख	रु. ५.५०	रु. ४.५०	रु. १.०० (-)	

उदाहरण ४ :**खाली दिलेल्या प्रश्नांवर चर्चा करणे.**

- चारमाही/ आठमाही /नऊमाही अंदाज म्हणजे काय?
- पुनर्वितरण/पुनर्विनियोजन, पूरक मागणी म्हणजे काय?
- आठमाही अंदाजपत्रकाचे अनन्यसाधारण महत्त्व
- पूरक मागण्या कशा व केव्हा तयार केल्या जातात?
- विनियोजन लेखे कसे तयार केले जातात?
- लोकलेखा समितीचे महत्त्व.

उदाहरण ५ :

- पुनर्विनियोजनाचा आदेश तयार करणे.
- सन २०१७-१८ या वर्षाकरीता मागणी क्रमांक आर-१, २२१०, वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य या मुख्य लेखाशीर्षाखालीमध्ये काही गौण शीर्षामध्ये बचत व काही गौण शीर्षामध्ये अधिक मागणी असल्यामुळे उपलब्ध असलेली बचत अधिक मागणी असलेल्या गौण शीर्षामध्ये उपलब्ध करून द्यावयाची आहे.

१. अनुदानात कपात करण्यात आलेले लेखाशीर्ष - (०१) (०४) वैद्यकीय अधिकारी - उद्दिष्ट देशांतर्गत प्रवास खर्च - पुनर्विनियोजित करावयाची रक्कम रुपये एक कोटी पन्नास लाख.

२. अनुदानात वाढ करण्यात आलेले लेखाशीर्ष - (०१) (०८) ग्रामीण रुग्णालयाचा दर्जा वाढविणे.